

Minister Finansów

Warszawa, 8 lutego 2024 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację nr 982
Znak sprawy: DD2.054.1.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

**Pan
Szymon Hołownia**

**Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 982, Pani Poseł Agnieszki Marii Kłopotek, z 30 stycznia 2024 roku, w sprawie jednorazowego zwrotu niewykorzystanej ulgi za wykształcenie uczniów w związku z przejściem na emeryturę przez rzemieślnika, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ulga uczniowska została zlikwidowana z dniem 1 stycznia 2004 r., z zachowaniem praw nabytych.

Podatnikom, którzy przed dniem 1 stycznia 2004 r. nabyli prawo do obniżki podatku dochodowego o kwotę ulgi uczniowskiej w zakresie i na zasadach określonych w przepisach ustaw podatkowych, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2004 r., a odliczenia te nie znalazły pokrycia w podatku dochodowym obliczonym za lata poprzedzające rok 2004, przysługuje prawo do dokonywania tych odliczeń na zasadach określonych w tych przepisach, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2004 r.¹

¹ Art. 13 ustawy z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 202 poz. 1956, z późn. zm.) i art. 4 ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 202 poz. 1958, z późn. zm.).

Oznacza to, że pomimo likwidacji ulgi uczniowskiej, ulga ta funkcjonuje nadal na zasadzie praw nabytych. Podatnik, który nabył do niej prawo przed 2004 r. i nie wykorzystał przyznanej mu kwoty w całości, może kontynuować odliczenie aż do pełnego wykorzystania kwoty przyznanej ulgi. Podatnik może dokonywać odliczenia, nawet jeżeli zlikwidował działalność gospodarczą, obniżając podatek dochodowy obliczony od dochodów z innych źródeł, np. emerytury lub renty.

Prawo do realizacji ulgi uczniowskiej nie jest ograniczone czasowo. Odliczenie od podatku z tytułu nabytego prawa do ulgi uczniowskiej może być realizowane do czasu pełnego odliczenia ulgi.

Ulga uczniowska jest ulgą podatkową w rozumieniu przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa². Okoliczność, że ulga uczniowska jest ulgą podatkową determinuje sposób jej realizacji wyłącznie poprzez obniżenie podatku dochodowego. Tym samym Państwo w zamian za wykształcenie uczniów w ramach prowadzonej przez podatnika działalności gospodarczej rezygnuje z części wpływów budżetowych z tytułu podatku dochodowego. Ulga uczniowska nie może być zatem zrealizowana, np. poprzez jednorazową wypłatę jej równowartości.

Ulga uczniowska jest realizowana poprzez odliczenie od podatku dochodowego również po zmianach, które weszły w życie od 2022 r. Sposobu jej realizacji nie zmienia okoliczność, że niektóre osoby nie płacą podatku dochodowego ze względu na podwyższenie kwoty wolnej od podatku do 30 tys. zł. Ulga uczniowska była konstruowana przy założeniu, że jej realizacja będzie następować wyłącznie poprzez obniżenie podatku dochodowego. Biorąc pod uwagę, że obniżenie podatku o wysokość przyznanej ulgi uczniowskiej następuje na zasadzie praw nabytych wprowadzenie możliwości realizacji ulgi uczniowskiej w inny sposób niż poprzez obniżenie podatku np. poprzez jednorazową wypłatę jej równowartości, byłoby *de facto* nadaniem tej grupie podatników nowych praw przyznających świadczenia, wykraczające poza zakres realizacji praw nabytych. Stawiałoby również tych podatników w uprzywilejowanej sytuacji w stosunku do podatników, którzy z uwagi na podwyższenie kwoty wolnej do 30 tys. zł, nie płacą podatku i z tego względu nie mogą korzystać z innych ulg, np. ulgi rehabilitacyjnej czy ulgi termomodernizacyjnej.

Przedstawiając powyższe, uprzejmie informuję, że nie prowadzimy prac, które umożliwiłyby realizację ulgi uczniowskiej w inny sposób niż poprzez odliczenie od podatku, np. poprzez jednorazową wypłatę niewykorzystanej części tej ulgi.

Z wyrazami szacunku,

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

² Art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.).